

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE
OBVLADOVANJE LIKVIDNOSTI MALEGA PODJETJA

Ljubljana, avgust 2016

JULIJANA ČADEŽ

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Julijana Čadež, študentka Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtorica predloženega dela z naslovom OBLADOVANJE LIKVIDNOSTI MALEGA PODJETJA, pripravljena v sodelovanju s svetovalcem prof. dr. Marko Hočevar

IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravila samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
4. da se zavedam, da je plagiatstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobila vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označila;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnala v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobila soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.

V Ljubljani, dne _____

Podpis študentke: _____

KAZALO

1 LIKVIDNOST.....	1
1.1 Pojem likvidnosti	1
1.2 Vrste likvidnosti.....	3
1.2.1 Statična likvidnost	3
1.2.2 Dinamična likvidnost.....	3
1.2.3 Optimalna likvidnost	3
2 NAČINI OBVLADOVANJA LIKVIDNOSTI V MALEM PODJETJU	4
2.1 Načrtovanje denarnega toka.....	4
2.1.1 Oblike izkaza denarnih tokov	4
2.2 Plačilna nedisciplina in ukrepi	7
2.2.1 Pojem plačilne nediscipline in njen vpliv na podjetja	7
2.2.2 Ukrepi za izboljšanje likvidnosti	9
2.3 Unovčevanje terjatev	10
3 FINANČNA ANALIZA S POMOČJO KAZALNIKOV	11
3.1 Kazalniki likvidnosti in plačilne sposobnosti	11
3.1.1 Koeficient tekoče likvidnosti.....	11
3.1.2 Koeficient pospešene likvidnosti.....	11
3.1.3 Koeficient absolutne likvidnosti.....	11
3.1.4 Koeficient plačilne sposobnosti.....	12
4 PRIKAZ DENARNEGA TOKA IN FINANČNA ANALIZA V PODJETJU X S POMOČJO KAZALNIKOV	12
4.1 Izkaz denarnih tokov v podjetju X.....	12
4.2 Izkaz bilance stanja v podjetju X.....	14
4.3 Izračun s pomočjo kazalnikov v podjetju X	17
4.3.1 Izračun koeficienta tekoče likvidnosti v podjetju X.....	17
4.3.2 Izračun koeficienta pospešene likvidnosti v podjetju X.....	18
4.3.3 Izračun koeficienta absolutne likvidnosti v podjetju X.....	18
SKLEP	19
LITERATURA IN VIRI	20

KAZALO TABEL

Tabela 1: Lestvica likvidnosti.....	2
Tabela 2: Oblike izkaza denarnega toka - dvostranski	5
Tabela 3: Oblike izkaza denarnega toka -stopenjski	6
Tabela 4: Pravne osebe z dospelimi neporavnanimi obveznostmi po mesecih za leto 2015	8
Tabela 5: Pravne osebe z dospelimi neporavnanimi obveznostmi po mesecih januar – marec 2016.....	8
Tabela 6: Denarni tok	12
Tabela 7: Bilanca stanja podjetja X.....	14

UVOD

Namen zaključnega dela je predstavitev možnih načinov obvladovanja likvidnosti v malih podjetjih. V Sloveniji je vedno več podjetij, ki se soočajo s plačilno nesposobnostjo oziroma nelikvidnostjo. Predvsem je težava v tem, da mala podjetja stremijo večinoma le k prodaji svojega blaga ali storitev. Nekatera nimajo izdelanega niti poslovnega načrta, večina pa prav gotovo ne finančnega načrta, kar pa posledično onemogoča kontroliranje stroškov in podjetja zaidejo v finančne težave. Predvsem želim prikazati teoretični vidik, ki naj bi bil osnova obvladovanja likvidnosti v podjetju, ter na drugi strani dejanske težave, s katerimi se lastniki podjetij soočajo v poslovnem svetu, ter prikazati nekatere rešitve, ki v današnjem poslovnem svetu omogoča podjetju preživetje.

1 LIKVIDNOST

1.1 Pojem likvidnosti

Likvidnost je opredelil Jože Pokorn (1967, str. 37), kot značilnost določene oblike premoženja: „Razloček med denarjem in vsemi drugimi premoženjskimi sestavinami je ta, da je denar likvidna, to je tekoča premoženjska oblika, vse druge premoženjske sestavine pa so bolj ali manj nelikvidne. Likvidnost je neposredna, nepogojna, časovno in kvalitativno neomejena kupna moč. Kdor ima denar, ima potencialno vse, kar se zanj na trgu dobi“ in še kot oddaljenost od denarne oblike (1967, str. 318-319): „Čim hitreje se da terjatev brez izgube na glavnici spremeniti nazaj v denar, tem bolj je likvidna. Terjatev, ki je denar, je torej stoddostno likvidna, Kratkoročne terjatve so bolj likvidne kakor dolgoročne, vendar so lahko tudi dolgoročne terjatve lahko zelo likvidne, če so evidentirane z lahko prenosljivimi listinami in obstoja zanje organiziran trg...“

Terminološko tako definicija likvidnosti pomeni, da podjetje v nekem časovnem obdobju iz sredstev, ki jih ima na voljo, hitro in brez izgube, svoje vire sredstev pretvori v denarno obliko, s katero potem poravnava svoje obveznosti, ki jih ima do poslovnih partnerjev, države....Če družba razpolaga z dovolj denarnih sredstev, da lahko tekoče poplača vse svoje obveznosti, pomeni, da je plačilno sposobna. Podjetje ima tako na voljo denarno in stvarno premoženje, ki mu omogoča poslovanje. Najpomembnejše je seveda denarno premoženje, saj je denar, kot plačilno sredstvo, temeljna in najpomembnejša oblika plačila. Pojem likvidnosti tako pomeni, da z nedenarnimi oz. materialnimi sredstvi pridobiva denarna sredstva, ki mu v nekem trenutku zadostujejo za poplačilo vseh obveznosti podjetja, ki so takrat zapadle v plačilo.

Stopnja unovčljivosti posameznih vrst sredstev je lahko:

- gotovina ali denarna sredstva na transakcijskem računu; takojšnja likvidnost
- vrednostni papirji; lahko preoblikujejo v denarna sredstva
- terjatve ali zaloge blaga; sredstva, iz katerih se lahko z izterljivostjo ali prodajo pretvorijo v denarna sredstva
- zaloge surovin in zaloga nedokončanih proizvodov; sredstva, ki lahko prinesejo likvidnostna sredstva v daljšem obdobju, v kratkem časovnem obdobju pa iz teh sredstev ni mogoče hitro pridobiti denarnih sredstev,
- osnovna sredstva; sredstva, ki na daljše obdobje omogočijo dotok denarnih sredstev oz. z njihovo uporabo podjetje pridobiva denarna sredstva, razen v primeru prodaje osnovnega sredstva, ko so denarna sredstva takoj na razpolago v zameno za prodajo oz. odsvojitev osnovnega sredstva.

Tabela 1: Lestvica likvidnosti

RAVEN	OPIS
0	Sredstva v denarni obliki, popolna likvidnost
1	Vrednostni papirji, zavarovane terjatve
2	Nezavarovane terjatve
3	Blago in izdelki
4	Material in polizdelki
5	Proizvodnja v teku
6	Drobni inventar in osnovna sredstva
7	Potopljena (zamrznjena sredstva)

Vir: Filipič, Markovič-Hribernik, Osnove financ, 1988, 155-156

Plačilna sposobnost pomeni za podjetje uspešno poslovanje. Le-ta mu tako omogoča dovolj gibljivih sredstev, ki so v podjetju na voljo: denarna sredstva, zaloge, poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe in aktivne časovne razmejitve. Več različnih vrst sredstev omogoča podjetju hitrejše pretvarjanje sredstev enega v drugo obliko.

Izmed vseh načel, ki jih podjetje mora za uspešno poslovanje upoštevati, je prav načelo plačilne sposobnosti eno pomembnejših načel, saj z njim podjetje pravočasno zagotavlja svojo rentabilnost in gospodarnost. Možnosti financiranja so zelo pomembne, saj omogočajo normalno poslovanje in celo gospodarsko rast podjetja. Planiranje prihodkov in odhodkov ustvarja t. i. denarni tok, s katerim podjetje zagotavlja nemoteno poslovanje, torej pokrivanje svojih obveznosti in plačila svojih terjatev, ki jih ima s prodajo izdelkov, storitev...

1.2 Vrste likvidnosti

Kazalci likvidnosti omogočajo oceniti razmerje med likvidnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi.

1.2.1 Statična likvidnost

Pri statični likvidnosti ugotavljamo, v kolikšnem razmerju lahko podjetje pokriva kratkoročne obveznosti s kratkoročno razpoložljivimi sredstvi (npr. z gotovino, s hitro unovčljivimi vrednostnimi papirji, terjatvami, menicami, ki jih je mogoče diskontirati).

1.2.2 Dinamična likvidnost

Pri dinamični likvidnosti izračunavamo ali lahko podjetje v določenem obdobju (teden, mesec, leto) pokriva svoje izdatke s prihodki (Schneider et al. 1998, str. 231).

Podjetje je lahko likvidno ali nelikvidno. Glede na razmerje med razpoložljivimi plačilnimi sredstvi in dospelimi obveznostmi razlikujemo:

- nezadostna likvidnost: ta se pojavi v primeru neustrezne strukture finančnih virov. Podjetja, ki dosegajo svojo likvidnost z lastnim financiranjem, lahko na daljše obdobje poravnajo svoje obveznosti nemoteno, v kolikor pa se podjetje, ki ima nezadostno likvidnost posluži zunanjega financiranja, pa lahko le-to poveča tuje vire financiranja, ki povzročijo še večji problem vzdrževanja likvidnosti. Nezadostna likvidnost se v nekem trenutku lahko pretvori v nelikvidnost, kar se najprej izkazuje kot zastoj plačil, potem pa kot ustavitev plačil zaradi pomanjkanja denarnih sredstev.
- čezmerna likvidnost: podjetje brez težav po plačuje vse svoje obveznosti in ima celo na razpolago varnostno rezervo v obsegu, ki je večja, kot je potrebno za normalno poslovanje podjetja. Čezmerna likvidnost zmanjšuje donosnost denarnih sredstev, obrat je daljši.

Tako čezmerna kot nezadostna likvidnost podjetjem prinašata težave v poslovanju, zato je smiselno, da podjetje vodi takšno politiko likvidnosti, ki prinaša optimalno likvidnost, s katero dosega najboljše rezultate poslovanja.

1.2.3 Optimalna likvidnost

Cilj vsakega podjetja je zagotavljati in ohranjati optimalno likvidnost. Optimalna likvidnost pomeni pravočasno plačilno sposobnost ter maksimalno rentabilnost z razpoložljivimi sredstvi zagotavljati poravnavanje vseh svojih zapadlih obveznosti v presečnem časovnem obdobju, hkrati pa podjetje razpolaga še z določenim presežkom denarnih sredstev ki služijo kot rezerva za nepredvidljive izdatke, razvoj...

Stanje likvidnih sredstev se napove na osnovi predračuna likvidnosti, katerega glavne

postavke so:

- stanje likvidnih sredstev na začetku planskega obdobja,
- priliv likvidnih sredstev,
- odliv likvidnih sredstev,
- stanje likvidnih sredstev na koncu planskega obdobja,
- minimalna likvidnostna rezerva.

Kot rezultat prognoziranja se pokaže presežek ali primanjkljaj likvidnih sredstev. Ugotovljeni presežek moramo plasirati, primanjkljaj pa pokriti na najboljši način. (Filipič, Markovič-Hribernik, 1988, str. 18).

2 NAČINI OBVLADOVANJA LIKVIDNOSTI V MALEM PODJETJU

2.1 Načrtovanje denarnega toka

Poslanstvo podjetja je v določenem proizvodnem procesu ustvariti proizvod, storitev ter za svoje izdelke ali storitve prejeti plačilo. S prejemom plačila je zaključen krog poslovanja, ki pomeni uspešnost podjetja.

Planiranje proizvodnje, prodaje, stroškov... se oblikuje v načrtu denarnega toka, ki pomeni okvir upravljanja z denarnimi sredstvi ter omogoča nadzor nad kratkoročno plačilno sposobnostjo.

Poslovna politika se tako oblikuje na podlagi načrta denarnega toka, pri čemer se le-ta lahko pripravi za poljudno dolgo obdobje, vendar ne več kot za eno leto vnaprej. Denarni tok za daljše obdobje namreč ni smiselno pripraviti, saj je težko predvideti vse možne situacije, s katerimi bi se lahko podjetje na dolgi rok srečalo.

Za podjetje je tako pomembno, da samo nadzoruje realizacijo načrta denarnih tokov ter ga prilagaja glede na situacije, v katerih se podjetje znajde.

Vsak načrt denarnih tokov mora zajemati:

- Začetno stanje denarnih sredstev,
- Ustrezni denarni prilivi in odlivi,
- Končno stanje denarnih sredstev.

Izkaz denarnih tokov je namenjen za notranjo spremljavo denarnega toka podjetja in ni zakonsko predpisan, da ga podjetja morajo sestavljati, je pa vsekakor priporočljivo.

2.1.1 Oblike izkaza denarnih tokov

ki je predstavljen v SRS 26 (2006, str. 150) – Oblike izkaza denarnih tokov in je

opredeljeno, da uporablja podjetje takšno obliko izkaza denarnih tokov, ki zagotavlja kar največ informacij glede na okoliščine.

Po obliki je lahko dvostranski ali stopenjski.

Tabela 2: Oblike izkaza denarnega toka - dvostranski

PREJEMKI
Začetno stanje denarnih sredstev
Prejemki pri poslovanju
od prodaje proizvodov in storitev
od obresti in deležev iz dobička drugih
drugi prejemki pri poslovanju
Prejemki pri investiranju
od odtujitve neopredmetenih dolgoročnih sredstev
od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev
od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb
od odtujitve kratkoročnih finančnih naložbe
Prejemki pri financiranju
od vplačanega kapitala
od dobljenih dolgoročnih posojil
od dobljenih kratkoročnih posojil
IZDATKI
Izdatke pri poslovanju
za nakupe materiala in storitev
za plače in deleže zaposlencev iz dobička
za dajatve
za obresti
drugi izdatki pri poslovanju
Izdatke pri investiranju
za pridobitev neopredmetenih dolgoročnih sredstev
za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev
za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb
za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb
Izdatke pri financiranju
za vračila kapitala

se nadaljuje

Tabela 2: Oblike izkaza denarnega toka – dvostranski (nadaljevanje)

PREJEMKI
za vračila oziroma odplačila dolgoročnih posojil in kreditov
za vračila oziroma odplačila kratkoročnih posojil in kreditov
za izplačila dividend in drugih deležev lastnikov iz dobička
Končno stanje denarnih sredstev

Vir: I. Turk, et al., *Finančno računovodstvo*, 2001, str. 514-515

Tabela 3: Oblike izkaza denarnega toka -stopenjski

Začetno stanje denarnih sredstev
+ Prejemki od prodaje proizvodov in storitev
+ Prejemki od obresti in deležev iz dobička drugih
+ Drugi prejemki pri poslovanju
= Razpoložljiva denarna sredstva pri poslovanju
– Izdatki za nakupe materiala in storitev
– Izdatki za plače in deleže zaposlencev iz dobička
– Izdatki za dajatve
– Izdatki za obresti
– Drugi izdatki pri poslovanju
= Presežek ali primanjkljaj denarnih sredstev pri poslovanju
+ Prejemki od odtujitve neopredmetenih dolgoročnih sredstev
+ Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev
+ Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb
+ Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb
– Izdatki za pridobitev neopredmetenih dolgoročnih sredstev
– Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev
– Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb
= Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb
= Presežek (ali – primanjkljaj) denarnih sredstev pri poslovanju in investiranju
+ Plačilo kapitala
+ Prejemki od dobljenih dolgoročnih posojil
+ Prejemki od dobljenih kratkoročnih posojil
– Vračila kapitala

se nadaljuje

Tabela 3: Oblike izkaza denarnega toka –stopenjski (nadaljevanje)

Začetno stanje denarnih sredstev
– Vračila oziroma odplačila dolgoročnih posojil in kreditov
– Vračila oziroma odplačila kratkoročnih posojil in kreditov
– Izplačila dividend in drugih deležev lastnikov iz dobička
= Končno stanje denarnih sredstev

Vir: I. Turk, et al., Finančno računovodstvo, 2001, str. 515-516

Podjetje lahko s svojim poslovanje ustvari presežke ali primanjkljaje denarnih sredstev. V kolikor podjetje ustvari primanjkljaj pomeni, da samo ni sposobno poravnati obveznosti do upnikov in mora drugje priskrbeti denarna sredstva za svoje poslovanje. Ta sredstva lahko pridobiva s krediti ali z drugo obliko financiranja. V kolikor pa podjetje ustvarja presežek denarnih sredstev, pa mora ta sredstva planirano in predvsem racionalno plasirati v ustrezne naložbe, ki bodo v nekem časovnem obdobju prinesle dodatna denarna sredstva.

2.2 Plačilna nedisciplina in ukrepi

2.2.1 Pojem plačilne nediscipline in njen vpliv na podjetja

Plačilno nedisciplino bi lahko opredelili kot nespoštovanje dogovorjenih zneskov, rokov in načinov poravnavanja obveznosti (Mlinarič, 2000 a, str. 24).

Pojem plačilne nediscipline je star problem slovenskega gospodarstva, ki se je najbolj zaostрил s propadanjem velikih državnih podjetij, vendar nekaj let po odpravi teh podjetij ni prišlo do opaznega izboljšanja. Zakonodajalec se je zato odločil oblikovati Zakon o finančnem poslovanju podjetij, ki skuša pravno natančno opredeliti plačilno nesposobnost, kapitalsko neustreznost in prezadolženost kot podlage za obvezno sprožitev predpisanih postopkov (finančne reorganizacije, prisilne poravnave, stečaja). Zakon je tako namenjen le opredeljevanju znakov akutnega finančnega stanja in se premalo posveča omogočanju pridobivanja ustreznih bonitetnih informacij (Mlinarič 2000 b, str. 111).

Podjetja se sedaj srečujejo v večini primerov s primanjkljajem denarnih sredstev tudi iz razloga ker je plačilna nedisciplina v državi zelo zaskrbljujoča in se celo še stopnjuje. Podjetja, ki so v preteklosti zgledno poslovala imajo zaradi plačilne nediscipline drugih podjetij oteženo plačilno nesposobnost in na dolgi rok lahko postanejo tudi sama plačilno nesposobna oziroma nelikvidna.

Upravni organ Ajpes tako mesečno vodi statistično raziskovanje o dospelih, torej zapadlih neporavnanih obveznostih za vse pravne osebe, samostojne podjetnike in druge fizične osebe, ki opravljajo registrirane dejavnosti in kjer je zapadlost terjatve večja od 5 dni.

Glede na javno objavljene podatke Ajpesa se je aprila 2016 število pravnih oseb z dospelimi neporavnanimi obveznostmi (4572) v primerjavi s podatki istega obdobja leta

2015 zmanjšalo za 17,5 odstotkov, kar nam lahko vlije nekaj optimizma.

Sicer pa je vedno večje število pravnih oseb z dospelimi neporavnanimi obveznostmi v Sloveniji, kar je razvidno tudi po podatkih Ajpesa, ki izvaja mesečno statistično raziskovanje o dospelih neporavnanih obveznostih nad 5 dni neprekinjeno.

Tabela 4: Pravne osebe z dospelimi neporavnanimi obveznostmi po mesecih za leto 2015

Meseci	Število pravnih oseb z dospelimi neporavnanimi obveznostmi	Število zadev v blokadah*	Povprečni dnevni znesek dospelih neporavnanih obveznosti (v 000 EUR)	Od tega:			
				povprečni dnevni znesek dospelih neporavnanih obveznosti iz naslova sodnih sklepov o izvršbi (v 000 EUR)	povprečni dnevni znesek dospelih neporavnanih obveznosti iz naslova davčnega dolga in stroškov davčne izvršbe (v 000 EUR)	povprečni dnevni znesek dospelih neporavnanih obveznosti iz naslova zakonite preživnine, odškodnine za škodo.... (v 000 EUR)	povprečni dnevni znesek dospelih neporavnanih obveznosti iz naslova izvršnice (v 000 EUR)
Januar	5.603	58.842	550.885	441.566	107.402	654	1.263
Februar	5.608	57.806	545.973	437.888	106.347	654	1.084
Marec	5.933	61.533	521.115	408.041	111.227	655	1.192
April	5.543	61.859	497.979	386.409	108.902	654	2.014
Maj	5.610	64.685	509.202	400.100	106.672	652	1.778
Junij	5.604	64.017	477.583	374.761	100.430	652	1.740
Julij	5.274	65.783	467.050	365.910	98.978	652	1.510
Avgust	5.166	65.788	416.679	315.762	98.907	652	1.358
September	5.372	69.772	412.750	313.744	96.911	652	1.443
Oktober	4.997	68.268	397.423	299.196	96.646	4	1.577
November	5.151	71.012	402.636	304.130	97.065	1	1.440
December	4.906	70.017	384.096	290.605	91.983	1	1.508

Vir: Ajpes, 2015

Tabela 5: Pravne osebe z dospelimi neporavnanimi obveznostmi po mesecih januar – marec 2016

Januar	4.490	67.384	351.511	263.855	86.150	1	1.505
Februar	4.816	70.391	333.900	243.775	88.612	-	1.513
Marec	4.886	69.799	335.478	242.308	91.643	-	1.527
April	4.572	70.832	331.665	241.019	89.255	-	1.391

Vir: Ajpes, 2016

2.2.2 Ukrepi za izboljšanje likvidnosti

Podjetja morajo hitro ukrepati v primeru plačilne nediscipliniranosti. Poslovanje podjetja na dolgi rok je namreč v primeru plačilne nediscipline zelo tvegano in lahko ogrozi podjetje. Pri tem mora podjetje sprejeti določene odločitve, predvsem s katerimi poslovnimi partnerji želi sodelovati in na kakšen način.

Zelo pomembno je, da pred pričetkom sodelovanja upošteva naslednje:

1. Preverjanje poslovnih partnerjev

- Preverjanje preko davčne številke na Ajpesu, kjer se prepričamo ali je podjetje vpisano v poslovni register
- Preverjanje poravnavanja obveznosti do države preko Finančnega urada RS (če je na spisku davčnih dolžnikov in ne uspejo poravnati obveznosti do države, najverjetneje ne bo moglo poravnati tudi obveznosti do podjetja)
- Preverjanje aktivnosti transakcijskega računa (če je blokiran je velika verjetnost, da podjetje ne bo dobilo plačila)
- Preverjanje poslovanja na podlagi objavljenih računovodskih izkazov, ki nudijo vpogled o premoženjskih gibanjih poslovnega partnerja,
- Preverjanje bonitetne ocene, ki nam nudijo vpogled v izpolnjevanje plačilnih rokov, kapitalno strukturo in poslovanja podjetja.

2. Urejenem pogodbenem odnosu

- Vsak izveden posel mora imeti urejeno pogodbo v skladu z Obligacijskem zakonikom. Pogodba mora vsebovati predmet naročila, ceno, roke dostave, varovalne klavzule,..

3. Urejeno knjigovodenje

- Za vsak izveden posel mora imeti urejene listine, kot so naročilnica, dobavnica, npr. gradbeni dnevnik..., ki so osnova za izstavitev računa, hkrati pa tudi kot dokazni material za eventualni postopek pred sodiščem.

Žal pa vsi zgoraj navedeni koraki še vedno niso zagotovilo, da s podjetjem ne bomo imeli težav.

Največje težave so predvsem z gradbenimi podjetji. Namreč posamezna podjetja, ki nastopajo kot podizvajalci opravljajo razna dela (gradbena, izdelava stavbnega pohištva, ...), ki trajajo lahko tudi več mesecem pred zaključkom.

Sicer se opravljena dela obračunavajo na podlagi začasnih situacij, gradbena podjetja pa naj bi jih poravnala na podlagi prejetih potrjenih obračunskih listov s strani investitorja, kar pa se nemalokrat ni zgodilo in je podizvajalec ostal ne poplačan, zato večinoma

potencialnih podizvajalcev od gradbenih podjetij zahtevajo še:

- garancijo za poplačilo
- od investitorja zagotovila o plačilu (izjave)
- predplačila pred pričetkom del
- zagotavljanje in plačevanje potrebnega materiala za izdelavo s strani naročnika
- dokončna plačila pred odpremo

2.3 Unovčevanje terjatev

Obvladovanje likvidnosti je ključnega pomena za poslovanje podjetja. Pri tem pa se podjetje srečuje s svojimi terjatvami, ki jih ima do poslovnih partnerjev. Podjetja, ki imajo veliko neplačanih terjatev vse težje poslujejo in prej ali slej se jim zgodi plačilna nesposobnost, kar tudi sicer onemogoča poslovanje in razvoj podjetja za vnaprej.

Najpomembnejši cilj podjetja mora biti, da je čas od naročila do plačila čim krajši, kar pomeni, da podjetje na čim krajši način vnovči svojo terjatev oz. pridobi denarna sredstva.

Za doseganje tega cilja pa podjetje sprejme določene ukrepe:

- izstavljamo račune takoj,
- svojim poslovnim partnerjem dajemo možnost dodatnega popusta za predčasna plačila,
- podaljševanje roka plačila pri dobaviteljih. Namreč daljši rok plačila pomeni, da bomo denar za plačilo računov imeli dalj časa na voljo. Sicer takojšnje plačilo dobavitelju večinoma prinese dodatni popust, vendar največkrat ne odtehta ohranjanja likvidnosti, zato je pomembno, da se z dobavitelji pogajamo glede plačilnih pogojev kadarkoli je to mogoče.
- skrbimo, da imamo minimalne zaloge, saj zaloge vežejo denar, zato je pomembno, da se zaloge čim hitreje obračajo oziroma je pomembno, da imamo na voljo ustrezno količino, ki smo jo sposobni čim hitreje prodati,
- odstop terjatev finančnim družbam (faktoring), ki od podjetja z diskontom odkupi še ne zapadlo poslovno terjatev.

Poleg navedenega je pomembno, da podjetje poskrbi, da ima pripravljen sistem izterjave neporavnanih terjatev, ki naj zajema:

- opozorilo poslovnemu partnerju o izteku plačilnega roka,
- opomin poslovnemu partnerju o zamudi pri plačilu (primerno 3 dan po zamudi),
- udeležba v večstrankarskem pobotu, ki ga izvaja Ajpes,
- medsebojne kompenzacije,
- izterjave z izvršbo, ki pa je zadnji korak, saj podjetju to prinese še dodatne stroške in napor.

Uspešnost izterjave je odvisna o pristopa izterjave. Prav tako je v postopku izterjave terjatev je pomembno, da sama izterjava ne vpliva na poslovne odnose med upnikom in dolžnikom ter da je na koncu uspešna.

3 FINANČNA ANALIZA S POMOČJO KAZALNIKOV

3.1 Kazalniki likvidnosti in plačilne sposobnosti

3.1.1 Koefficient tekoče likvidnosti

$$K = \frac{\text{celotna kratkoročna sredstva}}{\text{celotne kratkoročne obveznosti (*kratkoročni koefficient*)}} \quad (1)$$

$$\text{kratkoročni koefficient} = \frac{\text{gibljava sredstva}}{\text{kratkoročne obveznosti}}$$

Kratkoročni koefficient likvidnosti kaže razmerje med kratkoročnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi in prikazuje plačilno sposobnost podjetja na kratek rok.

Kot kratkoročna sredstva so upoštevane zaloge, kratkoročne terjatve iz poslovanja, kratkoročne finančne naložbe in denarna sredstva. Če je vrednost kazalnika večji od 1 pomeni, da je podjetje sposobno financirati tekoče poslovanje v enem letu in da razpolaga z več gibljivimi sredstvi, kot ima kratkoročnih obveznosti. Čim večja je vrednost kazalnika, boljša je sposobnost podjetja. Minimum, ki podjetju nekako zagotavlja zanesljiv denarni tok je vrednost kazalnika okoli 2.

3.1.2 Koefficient pospešene likvidnosti

$$K = \frac{\text{celotna kratkoročna sredstva-zaloge}}{\text{celotne kratkoročne obveznosti (*pospešeni koefficient*)}} \quad (2)$$

Pospešeni koefficient likvidnosti kaže, koliko kratkoročnih obveznosti lahko podjetje na določen dan poravnava z likvidnimi sredstvi in s kratkoročnimi terjatvami

3.1.3 Koefficient absolutne likvidnosti

$$K = \frac{\text{denarna sredstva+VP}}{\text{celotne kratkoročne obveznosti (*hitri koefficient*)}} \quad (3)$$

$$\text{hitri koeficient} = \frac{\text{gibljava sredstva} - \text{zaloge}}{\text{kratkoročne obveznosti}}$$

3.1.4 Koeficient plačilne sposobnosti

$$K = \frac{\text{Razporejena denarna sredstva} + \text{denarni prejemki} + \text{varnostne rezerve}}{\text{denarni izdatki Zapadle obveznosti na dan, mesec}} \quad (4)$$

Koeficient nam kaže razmerje med razpoložljivimi denarnimi sredstvi in zapadlimi obveznostmi na določen dan, mesec ali leto. Iz izračuna je razvidno ali ima podjetje na razpolago dovolj denarnih sredstev, da določen dan, mesec ali leto pokrije zapadle obveznosti. Če je vrednost kazalnika 1 pomeni, da je podjetje optimalno plačilno sposobno. Če je vrednost kazalnika večja kot 1 pomeni, da je podjetje prekomerno plačilno sposobno, če pa je manjše od 1, pa pomeni, da je podjetje plačilno nesposobno.

4 PRIKAZ DENARNEGA TOKA IN FINANČNA ANALIZA V PODJETJU X S POMOČJO KAZALNIKOV

4.1 Izkaz denarnih tokov v podjetju X

Tabela 6: Denarni tok

	OPIS	2.KVARTAL	1.KVARTAL
I.	Začetno stanje denarnih sredstev	785.865	1.202.847
II.	NETO DEN. TOK PRI POSLOVANJU (1. - 2.)	703.482	-251.822
1.	Prejemki pri poslovanju	2.457.082	1.229.650
	Prejemki od prodaje blaga, mat., storitev	2.447.082	1.214.650
	- Redni prejemki	2.447.082	1.214.650
	- kompenzacije		
	- Prejemki od najemnin		
	- Vračila DDV		
	Drugo – refundacije, trošarine	10.000	15.000
2.	Izdatki pri poslovanju	1.753.600	1.481.472
	Plačila dobaviteljem	1.081.000	1.101.500
	- Redna plačila z računov	1.075.000	1.100.000
	- Izredni – rušenje, ceditve, vpisi lastnine	6.000	1.500
	Izdatki za plačila zaposlenim	585.100	332.472
	- Plače in prispevki zaposlenih	490.200	332.472
	- Drugi izdatki dela	94.900	
	Plačila DDV	82.000	35.000
	Drugi davki, dajatve in takse	4.500	8.500
	Plačila najemnin		
	Drugo	1.000	4.000
III.	NETO DEN. TOK PRI NALOŽBENJU (1.- 2)	-22.500	276.000

se nadaljuje

Tabela 6: Denarni tok (nadaljevanje)

	OPIS	2.KVARTAL	1.KVARTAL
1.	Prejemki pri naložbenju	6.000	330.000
	Prodaja osnovnih sredstev		
	Prodaja naložbenih nepremičnin	6.000	330.000
	Prodaja kapitalskih naložb		
	Prodaja vrednostnih papirjev		
	drugo		
2.	Izdatki pri naložbenju	28.500	54.000
	Investicije v osnovna sredstva	28.500	54.000
	Investicije v naložbene nepremičnine		
	Investicije v kapitalске naložbe		
	Investicije v vrednostne papirje		
	Drugo		
IV.	NETO DEN. TOK PRI FINANCIRANJU (1. – 2)	-264.000	-83.100
1.	Prejemki pri financiranju	50.000	20.000
	Prejeti dolgoroč. Krediti na osn. Sklen. Pog		
	- banke		
	- podjetja in drugi		
	Prejeti kratkoroč. Krediti na osn. Sklen. Pog		
	Banke		
	Podjetja in drugi		
	Prejemki od danih kreditov		
	Prejemki od depozitov		
	Prejete obresti		
	Prejemki od dividend in deležev iz dobička drugih		
	Prejemki od vplačanega kapitala		
	Prejeti avansi	50.000	20.000
	Drugo		
2.	Izdatki pri financiranju	314.000	103.100
	Vračila dolgoročnih kreditov	10.000	0
	- Banke		
	- Podjetja in drugi	10.000	
	Vračila kratkoročnih kreditov	300.000	100.000
	- Banke		
	- Podjetja in drugi	300.000	100.000
	Dani krediti		
	Dani depoziti		
	Plačane obresti	4.000	3.100
	Plačila leasingov (razdolžnine – brez obresti)		
	Izplačila divid. In drugih deležev last. Iz dobička		
	Dani avansi (razen za osnovna sredstva)		
	Drugo		
V.	NETO DEN. TOK PRI DRUGIH DOGOD. (1. -2)		
1.	Drugi prejemki		
2.	Drugi izdatki		

se nadaljuje

Tabela 6: Denarni tok (nadaljevanje)

	OPIS	2.KVARTAL	1.KVARTAL
VI.	PRESEŽEK ALI PRIMANJ. D. T. (II.+III.+IV.+V.)	416.082	-58.922
VII.	Končno stanje denarnih sredstev (I. + VI.)	1.202.847	1.143.925

Vir: Prezveto iz računovodstva podjetja X, 2016

4.2 Izkaz bilance stanja v podjetju X

Tabela 7: Bilanca stanja podjetja X

BILANCA STANJA ZA PODJETJE X		TEKOČE LETO V EUR	SESTAVA	INDEKS	PREJŠNJE LETO V EUR	SESTAVA
	SREDSTVA	14.688.195	100,00 %	96	15.231.777	100,00 %
A.	DOLGOROČNA SREDSTVA	13.954.150	95,00 %	96	14.483.486	95,09 %
<	Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	61.417	0,44 %	121	50.878	0,35 %
1.	Neopredmetena sredstva	53.159	86,55 %	122	43.716	85,92 %
a)	Dolgoročne premoženjske pravice	50.820	95,60 %	271	18.774	42,95 %
č)	Druga neopredmetena sredstva	2.339	4,4%	9	24.942	57,05 %
2.	Dolgoročne aktivne časovne razmejitev	8.258	13,45 %	115	7.162	14,08 %
II.	Opredmetena osnovna sredstva	13.624.696	97,64 %	97	14.109.037	97,41 %
1.	Zemljišča	614.957	4,51 %	100	614.957	4,36 %
2.	Zgradbe	11.470.574	84,19 %	94	12.190.141	86,40 %
3.	Proizvajalne naprave in stroji	1.502.345	11,03 %	133	1.131.119	8,02 %
6.	Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	36.820	0,27 %	21	172.820	1,22 %

se nadaljuje

Tabela 7: Bilanca stanja podjetja X (nadaljevanje)

7.	Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	0	0,00 %	0	136.000	0,96 %
III.	Naložbene nepremičnine	226.123	1,62 %	98	230.013	1,59 %
IV.	Dolgoročne finančne naložbe	41.914	0,3 %	45	93.558	0,65 %
B.	KRATKOROČNA SREDSTVA	710.816	4,84 %	101	705.557	4,63 %
II.	Zaloge	331.975	46,70 %	90	368.897	52,28 %
1.	Material	148.452	44,72 %	101	147.561	40,00 %
4.	Trgovsko blago	178.011	53,62 %	81	220.731	59,84 %
5.	Predujmi za zaloge	4.512	13,59 %	746	605	0,16 %
III.	Kratkoročne finančne naložbe	0	0,00 %	0	15.442	2,19 %
IV.	Kratkoročne poslovne terjatve	210.535	29,62 %	90	233.847	33,14%
1.	Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	701	0,33 %	102	689	0,29 %
2.	Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	143.354	68,09 %	95	151.358	64,73 %
3.	Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	66.480	31,58 %	81	81.800	34,98 %
V.	Denarna sredstva	168.306	23,68 %	164	102.813	14,57 %
C.	KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	23.229	0,16 %	54	42.734	0,28 %
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	14.688.195	100 %	96	15.231.777	100,00 %
A.	KAPITAL	11.973.609	81,52 %	121	9.872.068	64,81 %
I.	Vpoklicani kapital	14.056.896	117,39 %	100	14.056.896	142,39 %
1.	Osnovni kapital	14.056.896	100,00 %	100	14.056.896	100 %

se nadaljuje

Tabela 7: Bilanca stanja podjetja X (nadaljevanje)

BILANCA STANJA ZA PODJETJE X		TEKOČE LETO V EUR	SESTAVA	INDEKS	PREJŠNJE LETO V EUR	SESTAVA
IV.	Presežek iz prevrednotenja	17.277	0,14 %	326	5.303	0,05 %
VI.	Prenesena čista izguba	1.181.127	9,86 %	32	3.646.349	36,94 %
VIII.	Čista izguba poslovnega leta	919.437	7,68 %	169	543.782	5,51 %
B.	REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	294.559	1,70 %	144	204.685	100 %
C.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	17.125	0,12 %	67	25.736	0,17 %
I.	Dolgoročne finančne obveznosti	10.000	58,39 %	50	20.000	77,71 %
III.	Odložene obveznosti za davek	7.125	41,61 %	124	5.736	22,29 %
Č.	KRA TKOROČNE OBVEZNOSTI	2.277.710	15,51 %	46	4.922.646	32,32 %
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	1.446.564	63,51 %	37	3.927.536	79,78 %
1.	Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini	1.436.081	99,28 %	43	3.302.505	84,06 %
2.	Kratkoročne finančne obveznosti do bank	0	0,00 %	0	545.944	13,90 %
3.	Druge kratkoročne finančne obveznosti	10.483	0,72 %	13	79.087	2,01 %
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti (831.146	36,49 %	84	995.110	20,22 %
1.	Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	1.923	0,23 %	87	2.202	0,22 %
2.	Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	547.087	65,82 %	77	714.512	71,80 %
3.	Druge kratkoročne poslovne obveznosti	282.136	33,95 %	101	278.396	27,98 %

se nadaljuje

Tabela 7: Bilanca stanja podjetja X (nadaljevanje)

BILANCA STANJA ZA PODJETJE X		TEKOČE LETO V EUR	SESTAVA	INDEKS	PREJŠNJE LETO V EUR	SESTAVA
D.	KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	125.192	0,85 %	61	206.642	1,36 %

Vir: Ajpes Letna poročila, Bilanca stanja podjetja X, 2015

Z analizo izkaza stanja v podjetju X v dveh zaporednih letih kaže, da so se sredstva (in obveznosti do virov sredstev) zmanjšala za 3,57 odstotke in sicer kratkoročna sredstva so se povečala za 0,75 odstotkov in opredmetena osnovna sredstva za 3,43 odstotkov.

Med kratkoročnimi sredstvi izstopa povečanje denarnih sredstev za 63,70 odstotkov glede na predhodno leto, kar pomeni boljša likvidnost podjetja, vendar je vprašanje, ali je tolikšno stanje denarnih sredstev sploh potrebno za redno poslovanje. Plačilno sposobnostno tveganje ni veliko, kljub temu, da ima družba negativni obratni kapital.

V podjetju skrbijo za učinkovito načrtovanje in upravljanjem denarnega toka, ki omogoča likvidnost. Prav tako je podjetje poskrbelo, da možnost, da terjatve do kupcev in drugih pravnih oseb ne bodo plačane v celoti ali da ne bodo plačane, s tem, ko intenzivno spremljajo, nadzorujejo ter sistematično izterjujejo zapadle terjatve, kar je vidno iz analize, saj so se kratkoročne terjatve v podjetju X zmanjšale za 9,97 odstotkov v primerjavi s preteklim letom.

Za boljše poslovanje in hkrati likvidnost je podjetje poskrbelo tudi z zmanjševanjem zalog trgovskega blaga, saj so se zaloge trgovskega blaga v primerjavi z lanskim letom znižale za 19,35%, medtem, ko so se celotne zaloge zmanjšale za 10,01 odstotkov v primerjavi z preteklim letom.

V podjetju X se je delež kapitala povečal za 21,28 odstotkov, saj je bilo s strani lastnika dokapitalizirano z kratkoročnim kreditom v višini 3.009.004 EUR za pokrivanje izgube iz preteklih let.

4.3 Izračun s pomočjo kazalnikov v podjetju X

4.3.1 Izračun koeficienta tekoče likvidnosti v podjetju X

$$K = \frac{\text{celotna kratkoročna sredstva}}{\text{celotne kratkoročne obveznosti (kratkoročni koeficient)}} =$$

$$K \text{ tekoče leto} = \frac{710.816}{2.277.710} = 0,31 \quad (5)$$

$$K \text{ prejšnje leto} = \frac{705.557}{4.922.646} = \mathbf{0,14}$$

Koeficient tekoče likvidnosti (kratkoročni koeficient) pokaže ali je podjetje sposobno, da poravnava vse svoje kratkoročne obveznosti s kratkoročnimi sredstvi. Priporočena vrednost znaša 2.

Izračunana vrednost koeficienta tekoče likvidnosti podjetja X (5), ki znaša v tekočem letu 0,31 pomeni, da podjetje ni sposobno financirati tekoče poslovanje v času enega leta, saj ima na voljo manj gibljivih sredstev, kot znašajo kratkoročne obveznosti. Podjetje se na podlagi izračuna nahaja v likvidnostnih težavah. Prav tako se je na podlagi izračuna podjetje X v predhodnem letu soočalo s še večjimi likvidnostnimi težavami. Lahko pa ugotavljamo, da je v enakem obdobju razpolagala z približno enakimi kratkoročnimi sredstvi, le da je podjetje imelo za dvakrat večje obveznosti.

4.3.2 Izračun koeficienta pospešene likvidnosti v podjetju X

$$K = \frac{\text{celotna kratkoročna sredstva} - \text{zaloge}}{\text{celotne kratkoročne obveznosti}} = \text{(pospešeni koeficient)}$$

$$K \text{ tekoče leto} = \frac{710.816 - 331.975}{2.277.710} = \frac{378.841}{2.277.710} = 0,17 \quad (6)$$

$$K \text{ prejšnje leto} = \frac{705.557 - 368.897}{4.922.646} = \frac{336.660}{4.922.646} = 0,07$$

Koeficient pospešene likvidnosti podjetja X (6) tekočega leta znaša 0,17 in nam pokaže, da bi podjetje X lahko pokrilo le približno 2% svojih kratkoročnih obveznosti, če ne bi moglo unovčiti ali uporabiti zalog, medtem, ko v predhodnem letu ne bi moglo pokriti niti 1% svojih obveznosti, zato lahko rečemo, da je podjetje nelikvidno, saj priporočena vrednost znaša okrog 1.

4.3.3 Izračun koeficienta absolutne likvidnosti v podjetju X

$$K = \frac{\text{denarna sredstva} + VP}{\text{celotne kratkoročne obveznosti}} = \text{(hitri koeficient)}$$

$$K \text{ tekoče leto} = \frac{168.306}{2.277.710} = 0,074 \quad (7)$$

$$K \text{ prejšnje leto} = \frac{102.813}{4.922.646} = 0,021$$

Koeficient absolutne likvidnosti podjetja X (7), ki znaša 0,074 kaže na to, da podjetje ni sposobno poravnati kratkoročnih obveznosti z denarjem, ki ga ima na razpolago, temveč bi z denarjem poravnala v tekočem letu manj kot 0,8 odstotkov vseh kratkoročnih obveznosti, v predhodnem letu pa le 0,2 odstotka . Priporočena vrednost koeficienta je okrog 0,5, vendar le malo podjetij to vrednost doseže.

Iz izračunov s pomočjo kazalnikov lahko rečemo, da ima podjetje X veliko težavo z likvidnostjo, vendar nam na drugi strani izkaz denarnih tokov kaže ravno nasprotno, saj podjetje X tekoče obveznosti lahko poravnava in je likvidno.

Torej v vsakem primeru lahko trdimo, da z samo uporabo kazalnikov ne moremo presojati plačilne sposobnosti podjetja X, temveč moramo uporabiti tudi druga sodila. Vsekakor pa je pomembno, da podjetje z učinkovitim načrtovanjem in upravljanjem denarnega toka redno skrbi za likvidnost ter v rokih poravnava obveznosti.

SKLEP

Prioritetna naloga vsakega podjetja je torej skrb za likvidnost in plačilno sposobnost. Da je ta naloga uspešno izvedena je potrebno učinkovito in pravočasno planiranje poslovnih nalog, proizvodnje, operacijskih sistemov, ki vsi skupaj vplivajo na obvladovanje likvidnosti. Predvsem je podjetju lahko v pomoč priprava denarnega toka, ki je zelo priporočljivo in ga predlagam, da ga podjetje pripravlja sproti oziroma kot se poslovodstvo odloči glede na specifične zakonitosti oz. dejavnosti, v katerih podjetje posluje (dnevno, tedensko, mesečno).

Podjetja poslujejo z različnimi poslovnimi partnerji, zato je pomembno, da jih dobro prej proučijo oziroma preverijo ali je podjetje plačilno sposobno in če redno poravnava svoje obveznosti, saj si le tako podjetje lahko zagotavlja, da ne zaide v likvidnostne težave. V primeru pa, da so podjetja problematična, pa predlagam, da od svojih kupcev zahtevate delna ali celotna preplačila, garancije.

Glede na trenutni položaj malih podjetij je obvladovanje likvidnosti skoraj znanstvena fantastika, saj kljub vsem zakonom, ki jih v državi imamo, podjetjem ni zagotovljeno, da bo dobila plačano, kar je naredila, kar pa pomeni, da je podjetje v enem trenutku uspešno, v drugem pa lahko zaradi nekaterih drugih podjetij postane nelikvidno, kar jo lahko pripelje do propada.

LITERATURA IN VIRI

Knjige:

1. Pokorn, J. (1967). *Denar in kredit v narodnem gospodarstvu*. Ljubljana: Cankarjeva Založba
2. Filipič, D., Markovič-Hribernik, T., (1988). *Osnove financ*. Maribor: EPF
3. Scneider, Scheankhart, K., Wirth, H., Grbenic, S., (1988). *Gospodarsko poslovanje 2*. Ljubljana: Mohorjeva Založba
4. Šinkovec, J. (1992). *Temelji podjetništva*. Ljubljana: Gospodarski vestnik
5. Hočevnar, M., Igličar, S. (1995). *Osnove računovodstva*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta
6. Rebernik, M. (1999). *Ekonomika podjetja*. Ljubljana: Gospodarski vestnik
7. Mlinarič, F. (2000a). *Ali bo novi zakon o finančnem poslovanju podjetij res odpravil s finančno nedisciplino?* Ljubljana: IKS XXVII, str. 6
8. Mlinarič, F. (2000b). *Finančna nedisciplina in zakon o finančnem poslovanju podjetij*. Zbornik, 03. 10.2000, str. 111
9. Turk, I., Kavčič, S., Kokotec-Novak, M., Koželj, S., Melavc, D., Odar, M. (2001). *Finančno računovodstvo*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije
10. Slovenski inštitut za revizij (2006). *Slovenski računovodski standardi (2006)*. Kočevje: Kočevski tisk
11. Vidic, L., Zirnstein, E., Ruzzier, M., Antončič, B. (2008). *Priročnik za pripravo poslovnega načrta*. Piran: Tisk Piran
12. Bergant, Ž. (2013). *Analiza poslovanja od teorije do prakse (računovodski in finančni vidiki)*. Ljubljana: Inštitut za poslovodno računovodstvo.
13. Turk, I. (2012). *Razvoj dojemanja ekonomskih in finančnih kategorij poslovanja v Sloveniji*. Ljubljana: Zveza ekonomistov Slovenije
14. Ajpes. (2015). Javna objava letnih poročil. *Bilanca stanja podjetja X*
15. Podjetje X (2016). *Izkaz denarnih tokov* (interno gradivo podjetja X)

Spletne strani:

- *Plačilna sposobnost je odraz upravljanja likvidnosti*. Najdeno 25. oktobra 2013 na spletnem naslovu <http://www.findinfo.si/DnevneVsebine/Aktualno.aspx?id=58596%20> .
- Ajpes. (2015). Javna objava letnih poročil. *Bilanca stanja podjetja X*
- *Nasveti za boljšo likvidnost poslovanja*. Najdeno 25. oktobra 2013 na spletnem naslovu <http://www.financnislovar.com/clanki/nasveti-za-boljso-likvidnost-poslovanja.html>
- *Kako vzdrževati likvidnost*. Najdeno 1. oktobra 2014 na spletnem naslovu <http://data.si/blog/2014/10/01/likvidnost-in-kako-jo-vzdrzevati/>